

УДК 343.326

*Денисова Т. А.,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України,
помічник ректора Академії Державної
пенітенціарної служби з наукової та
науково-методичної роботи*

ТЕРОРИЗМ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ, ЙОГО ВИКОНАННЯ ТА ВІДБУВАННЯ

*Терор – велике болото: легко влізти але важко вибратися.
Саме тому, кращий воїн проти тероризму – це мир.
(Єврейська мудрість)*

У статті аналізується сучасний стан терористичних загроз, що виникають в умовах глобалізації суспільства. Розкривається сутність та природа тероризму. Надається стислий аналіз публікацій, що присвячені проблемам протидії терористичній діяльності.

На підставі вивчення практики призначення покарань за вчинення терористичних актів, створення терористичних організацій або інших не передбачених законом воєнізованих і збройних формувань, фінансування тероризму, масових заворушень, групових порушень громадського порядку тощо, визначаються основні проблемні питання, пов'язані із призначенням покарань. Зазначено, що в умовах ізоляції від суспільства є унікальні можливості фізичного та психічного впливу на засуджених з метою схилити їх до вчинення терористичних актів. Надано пропозиції протидії тероризму в установах виконання покарань.

Ключові слова: *тероризм, терористичні дії, терористичний акт, злочин, покарання, засуджені, персонал.*

В статье анализируется современное состояние террористических угроз, возникающих в условиях глобализации общества. Раскрывается сущность и природа терроризма. Предоставляется краткий анализ публикаций, посвященных проблемам противодействия террористической деятельности.

На основании изучения практики назначения наказаний за совершение террористических актов, создание террористических организаций или иных, не предусмотренных законом военизированных и вооруженных формирований, финансирования терроризма, массовых беспорядков, групповых нарушений общественного порядка и т.д., определяются основные проблемные вопросы, связанные с назначением наказания. Отмечено, что в условиях изоляции от общества есть уникальные возможности физического и психического воздействия на осужденных с целью склонить их к совершению террори-

стических актов. Сформированы предложения противодействия терроризму в учреждениях исполнения наказаний.

Ключевые слова: терроризм, террористические действия, террористический акт, преступление, наказание, осужденные, персонал.

Постановка проблеми. Більшість сучасних держав розвиваються в умовах глобалізації, сутністю якої є зростання взаємодії та взаємозалежності країн світу. Це сприяє поглибленню взаємозв'язків та перетворенню людства в єдину систему цивілізації. З одного боку, така глобалізація є вкрай позитивною, що несе у собі ознаки об'єднання людства, інтернаціоналізації, взаємодії суспільного життя громади, особливо в економічній, політичній, соціально-культурній сферах. З іншого боку, породжує низку протиріч на ґрунті зіткнення політичних та економічних інтересів окремих держав, що проявляється в локальних військових конфліктах, незаконному розповсюдженню зброї, наркоторгівлі, загрози знищення навколишнього середовища, терористичних загрозах тощо.

Зокрема, терор і тероризм мають давню історію і супроводжують людство на всіх етапах його розвитку. Їм вдавалося знайти своє вираження в зіткненні Стародавнього Риму та раннього християнства, Візантії та Арабського халіфату. В окремих випадках терор і тероризм можуть поставити народи на межу фізичного винищення.

Тероризм визнається світовою спільнотою одним з найнебезпечніших викликів сучасності. Події останнього часу показують, що діяльність терористичних організацій, набуваючи принципово нові риси, стає все більш витонченою і циніч-

ною. Змінюються стратегічні напрямки силових ударів, вдосконалюється тактика сучасних терористичних угруповань. Для досягнення своїх цілей терористи все частіше обирають мішенями недержавні, військові об'єкти, не політичних лідерів, а звичайних громадян: туристів, відвідувачів магазинів, культурно-спортивних заходів, ресторанів, кафе тощо. Це призводить до зростання числа невинних людських жертв. Терорист ставить завданням номер один – психологічно вразити якомога більше населення, залякати громадян, посягти паніку і розбрат.

Сьогоднішня Україна, як і інші держави, не є виключенням від реальної загрози вказаних негараздів й особливо проявів тероризму. Анексія Криму, тривалий збройний конфлікт на Донбасі, економічні та соціальні негаразди у суспільстві, політичне й релігійне розшарування населення, прояви жорстокості, ненависті й агресії, зростання злочинності практично за усіма показниками, тенденції до зміцнення організованої злочинності в усіх її формах – це лише частина того, що може сприяти укоріненню чисельних проявів тероризму. Відтак, аналіз різних форм терористичної діяльності, є нагальною потребою для українського суспільства, що дозволить надалі сформулювати ефективні заходи запобігання тероризму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз законодавства та публікацій з протидії тероризму за-

свідчує, що у кожній державі щодо регулювання запобігання терористичній діяльності існують власні підходи. Це залежить не тільки від напруги й проявів терористичної діяльності у тій чи іншій державі, а й від історичних умов формування правової системи кожної країни, усталених традицій тощо. Достатньо вказати, що навіть у США та Німеччині відсутні єдині федеральні закони по боротьбі з тероризмом [1]. Як зазначає Ю. М. Антонян, у кримінальний закон РФ спеціальний склад злочину – тероризм – був введений лише з 1994 р., що стало значним кроком уперед у справі боротьби із цим небезпечним злочином. Розкриваючи проблеми тероризму у сучасному світі та Росії вчений аналізує його різноманітні прояви й наслідки, розкриває сутність терористичних дій та аналізує відповідні склади злочинів [2].

В Україні не так давно лише поодинокі праці присвячувались дослідженню злочинів, що тим чи іншим чином були пов'язані з кримінально-правовою характеристикою терористичної діяльності [3; 4; 5] і тільки останнім часом, стало зрозуміло, що терористичні загрози – це реалії сьогодення.

Необхідно вказати, що найбільш суттєвий внесок в розробку означеної проблеми було зроблено В. П. Ємельяновим [6; 7; 8; 9]. У своїх працях вчений розкриває поняття, сутність, зміст та ознаки тероризму та злочинів терористичного спрямування, класифікує склади злочинів за особливостями конструкції, а також формує ознаки за якими поняття «тероризм» відмежовується від понять «терор», «війна», «агресія», «геноцид», «диверсія», «бандитизм»

тощо. Також ним розглядаються сучасні проблеми, що існують в Україні, та очікувані загрози.

Не можна оминати й дослідження проведені науковцями та практичними працівниками, зокрема, Ю. Б. Данильченком [10], В. Н. Кубальським [11], Б. Д. Леоновим [12]. Ці праці присвячені проблемам боротьби з тероризмом, розкривають основні тенденції розвитку й поширення тероризму, а також напрямки протидії терористичній діяльності.

Постановка завдання. Дослідити тероризм як суспільно небезпечне явище й висвітлити проблемні питання, пов'язані з призначенням покарання та його виконанням і відбуванням.

Виклад основного матеріалу. Тероризм відноситься до кола найбільш суспільно небезпечних та важкопрогнозованих соціально-політичних явищ, що останнім часом отримують широке розповсюдження в світі. За сучасних умов він набуває нових різноманітних форм і масштабності. Як було зазначено, терористичні загрози сіють ворожнечу, розбрат між державами та людьми, провокують ненависть, недовіру, паніку між соціальними, національними та конфесійними групами у суспільстві. Загалом тероризм представляє загрозу інтересам особи, суспільства, держави, політичній, військовій, економічній, екологічній та соціальній безпеці кожної країни. Значний вплив на розповсюдження тероризму здійснюють загострення міждержавних протиріч, що виникають на тлі економіко-політичних та соціальних конфліктів. Саме тому, осмислення його природи, сучасних форм прояву, а також проблем, пов'язаних

із запобіганням цьому явищу, стає невідкладним завданням для теорії й практики.

Треба відзначити, що злочини терористичного спрямування зазвичай пов'язують із поняттями «терор», «тероризм», «терористичний акт», «терористична діяльність». Як відомо, «терор» у перекладі з латинського (terror) визначається як «страх», «жах». С. І. Ожегов відмічав, що терор – це фізичне насильство, аж до фізичного знищення, по відношенню до політичних супротивників [13, с. 691]. Як вбачається, сьогоднішня терористична діяльність є набагато ширшою за обсягом, оскільки загрожує не тільки окремим політичним діячам, а державі та суспільству. Тому варто погодитися з авторами, які вважають, що терор у сучасному розумінні, це насильство державного масштабу, масове, постійне, відкрите. Його мета – це залякати протилежну сторону, змусити прийняти будь-які умови, продиктовані терористами [10; 11].

Тероризм сьогодні видозмінюється як за своїми цілями (стає багатоцільовим), так і за формами й методами. Він передбачає вплив не тільки політичний, а й посягає, як відмічалось, на національні, релігійні основи тощо. Сьогодні не можна називати тероризм лише політичним явищем. У більшому ступені – це кримінальний тероризм, де у повній мірі виявляються егоїстичні, амбіційні, нарцисичні, а також звичайні корисливі мотиви. Така діяльність характеризується не тільки проведенням терористичних актів, а й придбанням зброї та бойових припасів, підготовкою й навчанням терористів, організацією спеціальних терористичних груп або вербуван-

ням одинаків, фінансуванням терористичної діяльності тощо.

Аналіз чинного законодавства дозволяє виокремити самостійні склади терористичних злочинів, а саме, ті склади, котрі містяться у статтях 258-258-5 КК України, що встановлюють кримінальну відповідальність за терористичний акт (ст. 258 КК), втягнення у вчинення терористичного акту (ст. 258-1 КК), публічні заклики до вчинення терористичного акту (ст. 258-2 КК), створення терористичної групи чи терористичної організації (ст. 258-3 КК), сприяння вчиненню терористичного акту (ст. 258-4 КК) та фінансування тероризму (ст. 258-5 КК). При цьому у складах злочинів, передбачених статтями 258-1, 258-2, 258-4 КК, містяться ознаки діянь, спрямованих на забезпечення та підтримку вчинення лише терористичного акту, тобто тероризму у вузькому розумінні, тоді як склади злочинів, що містяться у статтях 258-3 і 258-5 КК, охоплюють ознаки діянь, спрямованих на забезпечення та підтримку будь-якого терористичного діяння, тобто тероризму у найбільш широкому розумінні, що свідчить про певну недосконалість кримінального закону у цій частині.

Також можна визначити коло злочинів, що передбачають відповідальність за ті чи інші суспільно небезпечні діяння, які можуть як набувати терористичної спрямованості, так і не мати такої. Безумовно, серед цієї категорії треба віднести ст. 392 КК України «Дії, що дезорганізують роботу виправних установ», про що буде зазначено окремо.

Якщо переглянути санкції вказаних злочинів, то практично усі вони визначені покаранням позбав-

ленням волі на строк від п'яти до десяти (дванадцяти, п'ятнадцяти і вище) років. Практика призначення покарань не виходить за межі волі законодавця, а значить засуджені за ст.ст. 258-258-5 КК України відбуватимуть тривалі терміни покарання в місцях позбавлення волі.

Відповідно до отриманих даних статистичної звітності СБУ України з лютого 2014 р. до грудня 2017 р. слідчими СБУ розслідувалось (розслідується) 7767 злочинів, передбачених ст. 258 КК України, 3240 злочинів, передбачених ст. 258-3 КК України, та 478 злочинів, передбачених ст. 258-5 КК України. Лише у 2017 р. розпочато кримінальних проваджень: за ст. 258 КК України – 2579, за ст. 258-3 КК України – 587, ст. 258-5 КК України – 117. Нескладні арифметичні операції дозволяють стверджувати, що протягом 2014–2016 рр. слідчими підрозділами СБУ реєструвалося приблизно 1729 терактів щорічно (за усередненими розрахунками). Однак, засуджених за злочини терористичного спрямування в рази менш, ніж реєструється.

Слід вказати, що здійснене науковцями збирання експертних оцінок серед працівників Служби безпеки України засвідчило, що значна кількість кримінальних проваджень, які були розпочаті за ознаками вчинення терористичних актів (у тому числі незакінчених) у подальшому закривається у зв'язку з діями по обміну полоненими. Ще у певній, досить значній частині вказаних кримінальних проваджень відбувається перекваліфікація дій на підставі уточнення обставин вчинення злочину, а також у зв'язку із залученням затриманих за підозрою у вчиненні терактів осіб до негласного

співробітництва на добровільних засадах. Варто підтримати тезу Ю. Б. Данильченка про те, що «Зрештою, слід визнати, що немає достатніх об'єктивних підстав для настільки різкої зміни рівня тероризму в Україні у 2016 та 2017 рр. порівняно з 2014 р., а надто з 2015 р. Протягом останніх двох років не відбувалося докорінних змін у структурі, змісті й інтенсивності відтворення основних детермінант тероризму в Україні, які проявляють себе, передусім, у сфері політичних відносин. Отже, варто усвідомлювати те, що наявну статистичну картину стану тероризму в нашій державі суттєво викривлено в бік завищення показників її рівня» [10, с. 75–80].

На жаль, за глобальністю інших питань зараз ми фактично забули, що тероризм у місцях позбавлення волі представляє серйозну загрозу суспільству. У багатьох випадках він схожий по своїй структурі, меті, завданню, формам прояву з терористичними організаціями світу. Не поглиблюючись до детального розбору складу злочину, передбаченого ст. 392 КК України, варто вказати, що ознаками об'єктивної сторони є наступні: тероризування, напад, організація з цією метою організованої групи, а також активна участь у такій групі. І хоча об'єкт вказаного злочину інший, ніж у злочинах проти громадської безпеки, дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (УВП) можуть стати передумовою для організації озброєної банди, створення злочинних організацій та вчинення терористичних актів. У «вмілих руках» лідерів терористичних структур, в УВП розкривається широке поле діяльності щодо вербування засуджених, нав'язу-

вання їм ідей терору, антиціннісних орієнтирів і т.ін. Тим паче, що у більшості засуджених привалюють меркантильні інтереси, в їх колі культ сили визнається домінуючим, а зростання масового невдоволення та розчарувань своїм соціальним і економічним становищем, пригніченість, тяжкість життя в неволі, можуть підштовхнути до застосування терористичних дій, що дозволить повернути увагу громадськості та вирішити певні проблеми.

Очевидно, що більшість загальносоціальних і спеціально-кримінологічних заходів протидії тероризму, що мають на озброєнні інші держави можуть бути використані для протидії тероризму в Україні у будь-яких його проявах. Але, на відміну, скажімо, від США, у нашій країні у Міністерстві юстиції поки що немає єдиного органу, який збирав би й аналізував всю інформацію УВП про підозри у виникненні терористичних загроз. Більш того, в умовах ізоляції є унікальні можливості фізичного та психічного впливу на засуджених з метою схилити їх до вчинення терористичних актів, розпалити міжнаціональну, релігійну ворожнечу, а сучасний розвиток науки і техніки, розвинуте інформаційне поле, дають можливість вчинення різного роду дій у межах і за межами установ з метою залякування як засуджених, адміністрації установ виконання покарань, так і населення. Прояви насильства, жорстокості, помсти, вказують на те, що жертвами таких дій можуть стати навіть ті, хто не має відношення до виникнення конфлікту. Тому виникає низка нагальних питань, зокрема: Чи можна утримувати засуджених за злочини терористичного характеру з ін-

шими? Як і яку профілактичну роботу з ними проводити? Чи потребують вони особливої охорони, нагляду, інших умов перебування? Ці та інші питання чекають свого розгляду.

Тероризм як явище потребує наукового та практичного осмислення – ця теза є цілком прийнятною, а її актуальність не викликає сумніву. Тому зрозуміло, що із збільшенням контингенту засуджених за вчинення терористичних актів, виникає питання й дослідження та інший науковий супровід превентивних заходів протистояння тероризму в УВП. Можливо ці питання слугуватимуть для подальших наукових пошуків дослідників.

Як показує проведений аналіз документів, що характеризують сучасний стан протидії терористичним загрозам, сьогодні в Україні недостатньою є координація дій правоохоронних органів, що суттєво знижує ефективність запобігання таким злочинам. На наше переконання, суттєва роль при плануванні і реалізації антитерористичних заходів повинна відводитись:

- перевірці технічного укріплення споруд, приміщень для зберігання зброї, бойових припасів, спеціальних засобів;

- надійності і стійкості роботи засобів охоронної сигналізації, пожежогасіння, блокуючих і замикаючих пристроїв;

- відпрацюванню знань, вмінь та навичок силових структур по сучасному виконанню завдань при нападках, недопущенню терористичних проявів та мінімізації тяжких наслідків тощо;

- відпрацюванню знань, вмінь та навичок серед населення щодо

заходів при повідомленнях про терористичні загрози;

- вдосконаленню взаємодії правоохоронних органів, СБУ та інших державних органів з метою запобігання терористичним актам на об'єктах підвищеної небезпеки, а також на транспортних засобах, в місцях культурно-спортивного призначення та відпочинку громадян;

- використанню сучасного досвіду іноземних держав протидії терористичним актам;

- науковому супроводу антитерористичних заходів, зокрема, за кримінально-правовими, кримінологічними, кримінально-процесуальними, оперативно-розшуковими та іншими напрямками;

- своєчасному плануванню системи заходів, орієнтованих на широкий спектр реально можливих ситуацій та відпрацюванню їх на конкретних об'єктах, що дозволить адекватно й ефективно протидіяти терористичній діяльності, а також мінімізувати негативні наслідки.

Висновки. Запропоновані підходи, на наш погляд, сприятимуть концентрації зусиль СБУ, правоохоронних та інших державних органів по прийняттю узгоджених і дієвих заходів поетапного запобігання діям терористичного характеру, привернуть увагу не тільки правоохоронців, а й широкого загалу громади до цієї проблеми, допоможуть знайти відповідне фінансування.

Як уявляється, протистояння терористичним проявам в УВП повинно здійснюватись цілеспрямовано за наступними напрямками:

Необхідно вживати профілактичні заходи щодо надійного перекриття каналів доступу в місця позбавлення волі заборонених предметів,

а особливо канали доставки зброї, вибухівки, колючо-ріжучих предметів. Зокрема, достатньо надійним засобом запобігання терактам у виправних колоніях є використання постів технічної перевірки засуджених, огляду їх особистих речей. З метою недопущення проникнення на охоронювані об'єкти сторонніх осіб, а також осіб, які схильні до провокацій, заколотів тощо, робота таких постів повинна поєднуватися з посиленням пропускним режимом, ідентифікацією особи, перевіркою підозрілих осіб за відповідними обліками.

В якості негласних засобів і методів контролю доцільно застосовувати спостереження за територією розташування установи (як зовні, так і в самій установі). Необхідно виявляти не тільки підозрілі об'єкти, що можуть сприяти терористичній діяльності, а й підозрілу поведінку засуджених, персоналу та людей, які опиняються у районі розташування УВП. Так, наприклад, просторий одяг може приховувати наркотичні речовини, зброю, вибухівку.

Забезпечити наявність технічного оснащення у персоналу, який відповідає за дотримання режиму й безпеки в УВП. Таке оснащення добре відомо й ефективно для виявлення заборонених предметів: ручні й аличні металошукачі, рентгенотелевізійна апаратура, детектори парів вибухових речовин, індикатори іонізуючих випромінювань. Крім цього, велику допомогу можуть надати пристрої візуального спостереження: біноклі, прилади нічного бачення, відеозапису, тепловізори. Останні істотно розширюють можливості пошуку, особливо при недостатньому освітленні або поганих погодних умовах.

Необхідно постійно здійснювати комплекс запобіжних заходів в УВП, включаючи профілактику правопорушень та злочинів. Всі підрозділи УВП (охорони, психологічні, режимні, виховні та ін.) повинні працювати на випередження, тобто протистояти тероризму на стадії не тільки підготовки, а й замислу. У зв'язку з цим особлива увага повинна бути зосереджена на виявленні й обліку засуджених, схильних до розпалювання міжнаціональної, релігійної ворожнечі тощо, а також тих, які характеризуються агресивно-деструктивною поведінкою. Посилення гласного та негласного контролю за їх поведінкою повинно доповнюватись постійним психолого-педагогічним, соціальним та оперативно-режимним супроводом.

Треба відмітити, що сьогодні персонал УВП немає достатнього досвіду у протидії не тільки терористичним проявам, а й діям, що дезорганізують роботу УВП та злісній не-

покорі вимогам адміністрації. Як вбачається, необхідно у найближчий час організувати навчання та тренування персоналу, ознайомлення з особливостями правил поведінки співробітників в особливих умовах, вмінням протистояти внутрішнім та зовнішнім загрозам.

Тероризм як явище потребує наукового та практичного осмислення – ця теза є цілком зрозумілою, а її актуальність не викликає сумніву. Тому зрозуміло, що дослідження й інший науковий супровід превентивних заходів протистояння тероризму повинен мати першочергове значення.

В цілому, необхідно констатувати, що довготривалий досвід протидії тероризму показує, що немає і не може бути будь-якої панацеї надійного захисту від цього зла. Тільки продуманий продуктивний комплекс загальнодержавних заходів загальної та спеціальної профілактики може принести позитивні результати.

Список використаних джерел

1. Зарубежное законодательство в борьбе с терроризмом. Отв. ред. И. С. Власов. Москва : «Городец-издат», 2002. 144 с.
2. Антонян Ю. М. Терроризм. Криминологическое и уголовно-правовое исследование. Москва: Изд-во «Шит-М», 1998. 306 с.
3. Іванов Ю. А. Міжнародно-правове регулювання боротьби з тероризмом у сучасних умовах [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Київ : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2000. 173 с.
4. Ігнатів О. М. Протидія загальнокримінальній, насильницькій злочинності в Україні : Монографія. Харків : Діа Плюс, 2013. 650 с.
5. Робак В. А. Бандитизм і тероризм (кримінально-правовий аналіз). *Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих вчених*. Сімферополь, 2004. Вип. 5. С. 46–51.
6. Емельянов В. П. Терроризм и преступления с признаками терроризирования: уголовно-правовое исследование. Санкт-Петербург : Юрид. центр Пресс, 2002. 291 с.
7. Емельянов В. П. Терроризм и преступления террористической направленности. Харьков : Рубикон, 1997. 176 с.
8. Емельянов В. П. Терроризм – как явление и как состав преступления. Харьков : Право, 1999. 272 с.

9. Уголовно-правовое противодействие терроризму [В. П. Емельянов, М. Н. Иманлы, И. Н. Рыжов]. Харьков : Право, 2014. 87 с.
10. Данильченко Ю. Б. Терроризм: феномен, детермінація, протидія: монографія. Харків: Золота миля, 2018. 478 с.
11. Кубальський В. Н. Кримінально-правові проблеми протидії тероризму в Україні : дис. ... канд. юрид. Наук : 12.00.08. Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2007 199 с.
12. Леонов Б. Д. Запобігання тероризму: кримінологічний аспект : монографія. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2015. 435 с.
13. Ожегов С. И. Словарь русского языка: Ок. 57000 слов. Под ред. чл.-корр. АН СССР Н.Ю. Шведовой. 20-е изд., стереотип. Москва : Рус. яз., 1989. 750 с.
14. Ganor B. Defining Terrorism: Is one Man's Terrorist another Man's Freedom Fighter? *Police Practice & Research. An International Journal*. 2002. Vol. 3. № 4. P. 294–295.
15. Психология и психопатология терроризма. Гуманитарные стратегии антитеррора. Сборник статей под ред. проф. М. М. Решетникова. Санкт-Петербург : Восточно-Европейский Институт Психоанализа. 2004. 352 с.

T. Denysova,
Doctor of Law, Professor,
Honored Lawyer of Ukraine,
Assistant of the Rector of the Academy of the
State Penitentiary Service on the Scientific
and Methodological Work

TERRORISM IN UKRAINE: PROBLEMS OF SENTENCING, ITS EXECUTION AND SERVING

The article analyzes the current state of terrorist threats arising in a globalized society. The essence and nature of terrorism is revealed. A brief analysis of publications devoted to the problems of countering terrorist activities is provided.

Based on the study of the practice of sentencing for the commission of terrorist acts, the creation of terrorist organizations or other, not provided for by law, militias and armed groups, financing of terrorism, riots, group violations of public order, etc., the main problematic issues related to sentencing.

It is indicated that terrorism in places of deprivation of liberty constitutes a serious threat to society. In many cases, it is similar in its structure, goals, objectives, forms of manifestation with the terrorist organizations of the world. Moreover, in isolation, there are unique opportunities for physical and mental impact on convicts with the goal of persuading them to commit terrorist acts, ignite interethnic, religious enmity, and the modern development of science and technology, the developed information field, make it possible to perform various kinds of actions within and outside the institutions in order to intimidate both convicts, the administration of the UIN, and the population. The manifestations of violence, cruelty, revenge, indicate that even those who are not related to the emergence of a conflict can become victims of such actions.

The experience of countering terrorism shows that there can be no reliable protection against such unlawful acts. It is indicated that only a joint, comprehensive set of nationwide measures of general and special prevention can minimize terrorist threats.

The proposed measures to minimize terrorist threats in places of detention. Among them are the following: overlapping of access channels of prohibited items, especially channels for the delivery of weapons, explosives, piercing-cutting objects; use of unspoken methods of work incl. agent network; providing technical equipment to personnel responsible for compliance with the regime and safety; the implementation of a set of other measures in penitentiary institutions, including the prevention of offenses and crimes.

Keywords: *terrorism, terrorist actions, terrorist act, crime, punishment, convicts, personnel.*

Надійшла до редакції 12.11.2018